

ЗАКОН

О ИЗБОРУ ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Избор и мандат председника Републике

Члан 1.

Председник Републике бира се на основу општег и једнаког изборног права на слободним и непосредним изборима, тајним и личним гласањем.

Председник Републике бира се на пет година.

Пасивно и активно бирачко право

Члан 2.

Право да бира председника Републике и да буде биран за председника Републике има сваки пунолетан и пословно способан држављанин Републике Србије (у даљем тексту: бирач).

Слобода гласања

Члан 3.

Нико нема право да спречава или приморава бирача да гласа, да га позива на одговорност због тога што јесте или није гласао или да тражи од њега да се изјасни зашто није гласао или за кога је гласао.

Рок у коме се расписују и одржавају избори

Члан 4.

Изборе за председника Републике расписује председник Народне скупштине одлуком, која се објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

Избори за председника Републике расписују се 90 дана пре истека мандата председника Републике, тако да се окончају у наредних 60 дана од дана расписивања избора.

Ако се мандат председника Републике продужи због ратног или ванредног стања, избори за председника Републике расписују се тако да се одрже најкасније три месеца од дана када престане ратно или ванредно стање.

Ако председнику Републике престане мандат пре времена на које је изабран, избори за председника Републике расписују се тако да се одрже најкасније три месеца од дана када председнику Републике престане мандат.

Од дана расписивања избора до дана гласања не може протећи мање од 30 ни више од 60 дана.

Садржина одлуке

Члан 5.

У одлуци о расписивању избора утврђује се дан гласања за председника Републике и дан од када почињу да теку рокови за спровођење изборних радњи.

Као дан гласања мора да се одреди дан када се не ради: субота или недеља.

Средства за спровођење избора

Члан 6.

Средства за спровођење избора за председника Републике обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Органи који спроводе изборе

Члан 7.

Изборе за председника Републике спроводе органи који спроводе изборе за народне посланике.

Сходна примена другог закона

Члан 8.

У питањима која овим законом нису посебно уређена сходно се примењују одредбе закона којим се уређује избор и престанак мандата народних посланика.

II. ПРЕДЛАГАЊЕ КАНДИДАТА ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

Ко може да предложи кандидата

Члан 9.

Кандидата за председника Републике могу да предложе политичка странка која је регистрована у Републици Србији на дан кад је одлука о расписивању избора објављена у "Службеном гласнику Републике Србије", коалиција политичких странака и група грађана.

Групу грађана писменим споразумом оснива најмање десет бирача чији потписи морају бити оверени код суда и она не мора да има назив.

Предлог кандидата подноси лице које је овластила група грађана, политичка странка или коалиција политичких странака.

Потписи подршке предлогу кандидата

Члан 10.

Предлог кандидата може бити поднесен само ако га својим потписима који су оверени код суда подржи најмање 10.000 бирача.

Потписи бирача прикупљају се на обрасцу у који се уноси име и презиме бирача и бирачев јединствени матични број грађана.

Забрањено је да се потписи подршке прикупљају од бирача на њиховом радном месту или да се бирач на било који начин изложи притиску да потписом подржи предлог кандидата.

Бирач може потписом подржати само једног кандидата.

Предлагач кандидата издаје посебно овлашћење лицима која су задужена за прикупљање потписа подршке бирача.

Подношење предлога кандидата

Члан 11.

Предлог кандидата подноси се Републичкој изборној комисији најкасније 20 дана пре дана избора.

Предлог кандидата садржи име и презиме, пребивалиште и занимање кандидата, кандидатов јединствени матични број грађана и назив предлагача кандидата, односно назнаку да кандидата предлаже група грађана ако група грађана нема назив.

Уз предлог кандидата подносе се:

1. писмена изјава кандидата да прихвата кандидатуру за председника Републике;
2. уверење о држављанству кандидата;
3. уверење о изборном праву кандидата;
4. потврда о пребивалишту кандидата;
5. потписи бирача који подржавају предлог кандидата;
6. писмено овлашћење лица које подноси предлог кандидата;
7. коалициони уговор ако предлог кандидата подноси коалиција политичких странака;
8. споразум о оснивању групе грађана ако предлог кандидата подноси група грађана.

Код суда морају бити оверени само потписи бирача на споразуму о оснивању групе грађана и потписи бирача који подржавају предлог кандидата.

Обрасци за подношење предлога кандидата

Члан 12.

Све обрасце који су потребни за подношење предлога кандидата прописује Републичка изборна комисија у посебном акту, штампа их и ставља на располагање јавности у року од три дана од дана расписивања избора.

Повлачење предлога кандидата и одустанак од кандидатуре

Члан 13.

Предлагач кандидата може повући предлог кандидата до дана утврђивања листе кандидата за избор председника Републике.

Ако је кандидата предложила коалиција политичких странака, предлог је повучен кад и последња политичка странка која је у коалицији писмено повуче предлог, ако коалиционим уговором није друкчије одређено.

Ако је кандидата предложила група грађана, предлог је повучен ако писмену изјаву о повлачењу потпише и своје потписе овери код суда или већина бирача који су основали групу грађана или онолико бирача колико је споразумом о оснивању групе грађана одређено да може повући предлог.

Кандидат може одустати од кандидатуре до дана утврђивања листе кандидата за председника Републике.

Одустанак од кандидатуре изјављује се писмено, а потпис кандидата оверава код суда.

III. ЛИСТА КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

Члан 14.

Републичка изборна комисија утврђује листу кандидата за избор председника Републике најкасније 15 дана пре дана избора и објављује је у "Службеном гласнику Републике Србије" наредног дана од дана када ју је утврдила.

Листа кандидата за избор председника Републике садржи име и презиме кандидата и назив предлагача кандидата, односно назнаку да је кандидата предложила група грађана ако група грађана нема назив.

Редни број кандидата на листи утврђује се жребом, у присуству представника предлагача кандидата.

IV. ГЛАСАЊЕ

Гласачки листић

Члан 15.

Поред назнаке да се гласа за председника Републике гласачки листић за избор председника Републике садржи:

1. редни број кандидата који је утврђен на листи кандидата за председника Републике, име и презиме кандидата и назив предлагача кандидата, односно назнаку да је предлагач група грађана ако група грађана нема назив;

2. објашњење да се гласа само за једног кандидата тако што се заокружи редни број испред имена и презимена кандидата.

Неважећи гласачки листић

Члан 16.

Неважећи гласачки листић је гласачки листић који није попуњен или гласачки листић који је тако попуњен да се не може поуздано утврдити за ког кандидата је бирач гласао.

V. РЕЗУЛТАТИ ИЗБОРА

Коначни и привремени резултати избора

Члан 17.

Републичка изборна комисија записнички утврђује и објављује коначне резултате избора у "Службеном гласнику Републике Србије" у року од 96 сати од затварања бирачких места.

До објављивања коначних резултата избора, Републичка изборна комисија објављује привремене резултате избора.

Ко је изабран за председника Републике

Члан 18.

За председника Републике изабран је кандидат који је добио већину гласова бирача који су гласали.

Број бирача који су гласали утврђује се на основу броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији.

Понављање гласања

Члан 19.

Ако ниједан кандидат не добије већину гласова бирача који су гласали, гласање се понавља у року од 15 дана од дана првог гласања.

Дан поновљеног гласања утврђује Републичка изборна комисија одлуком, која се објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

Дан поновљеног гласања мора да падне у дан у који се не ради.

Кандидати на поновљеном гласању

Члан 20.

На поновљеном гласању учествују два кандидата која су добила највећи број гласова.

Више од два кандидата учествују на поновљеном гласању ако их више дели прво или друго место.

На гласачком листићу на поновљеном гласању први по редоследу је кандидат који је на првом гласању добио највише гласова.

Редослед кандидата који имају исти број гласова утврђује се жребом.

Ко је изабран за председника Републике на поновљеном гласању

Члан 21.

На поновљеном гласању за председника Републике изабран је кандидат који је добио највећи број гласова.

Ако на поновљеном гласању кандидати освоје исти број гласова, гласање се понавља у року од 15 дана.

Губитак бирачког права кандидата између првог и поновљеног гласања

Члан 22.

Ако од првог гласања до дана поновљеног гласања један кандидат изгуби бирачко право, понавља се цели изборни поступак.

Надлежност за измене у изводу из бирачког списка

Члан 23.

Између првог гласања и поновљеног гласања измене у изводу из бирачког списка (упис и брисање) врши Републичка изборна комисија на основу решења која јој доставе надлежни општински судови, најкасније 72 часа пре дана одређеног за поновљено гласање.

VI. ПРЕЛАЗНА ОДРЕДБА

Члан 24.

На првим изборима за председника Републике који буду одржани према овом закону право гласа имају они грађани Републике Србије који су уписани у бирачке спискове према мерилима која су коришћена за изборе за народне посланике који су одржани 21. јануара 2007. године.

VII. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 25.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о избору председника Републике ("Службени гласник РС", бр. 1/90, 79/92, 73/02, 72/03, 93/03 и 18/04).

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".